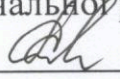

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЖИТОМИРСЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**Циклова комісія спеціальності
G19 Будівництво та цивільна інженерія**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Світлана ГЛАДУН
« 29 » 08 2025 року

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ

галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво
спеціальності	G19 Будівництво та цивільна інженерія
освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
статус освітнього компонента	вибірковий
освітньо-професійна програма	«Будівництво, експлуатація і ремонт автомобільних доріг та аеродромів»
Навчальний рік	2025/2026
Мова навчання	українська

Викладачі: Сергій ГЕРАСИМОВ, викладач першої категорії

Наталія МАЛАНЮК, викладач вищої категорії

Розробник: Сергій ГЕРАСИМОВ, викладач першої категорії

Навчальна програма освітнього компоненту розглянута та затверджена на засіданні циклової комісії G19 Будівництво та цивільна інженерія ВСП ЖАДФК НТУ

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Голова циклової комісії Ірина ДОРОГОВА

Житомир – 2025

Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента
Кількість кредитів – 3	Галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво Спеціальність: G19 Будівництво та цивільна інженерія Освітньо-професійний ступінь «фаховий молодший бакалавр»	вибірковий
Загальна кількість годин – 90		Рік підготовки:
		Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 1		Лекції 36 год.
		Практичні 16 год.
		Самостійна робота 38 год.
		Вид контролю: залік

Мета вивчення освітнього компонента

Правила та безпека дорожнього руху, відповідно до Закону України «Про дорожній рух», постанови Кабінету Міністрів України встановлюють єдиний порядок здійснення дорожнього руху транспортних засобів і пішоходів на всій території України. Їх дотримання забезпечує безпеку усіх учасників дорожнього руху.

Водночас Правила встановлюють, що будь-які особливості руху, пов'язані з типом експлуатованих транспортних засобів (кар'єрні, лісовози тощо) або особливостями самої території (завод, гаражний кооператив тощо), а також порядок руху, запроваджений за допомогою додаткових нормативних актів або інструкцій, повинні ґрунтуватися виключно на вимогах Правил.

В результаті вивчення освітнього компонента «Безпека дорожнього руху» студенти повинні засвоїти суму теоретичних і практичних знань, придбати навички і уміння працювати в складних дорожньо-транспортних обставинах.

При вивченні освітнього компонента широко використовуються електронні засоби, Інтернет мережа.

Викладання матеріалу повинно проводитись у формі доступній для засвоєння студентами, необхідно використовувати між предметні зв'язки.

Для більш глибокого вивчення освітнього компонента програмою передбачено виконання практичних занять, які проводяться після вивчення запланованих тем.

Після вивчення кожного розділу освітнього компонента, проводиться контроль знань студентів з метою подальшого коректування методики викладання. В кінці занять проводиться підсумкове тестування і залік.

Цикловим комісіям коледжу надається право вносити зміни в розподіл годин і послідовності вивчення тем, змішувати зміст окремих питань, доповнювати новими технологіями, не скорочуючи часу на виконання практичних завдань.

Передумови для вивчення освітнього компонента: основи правознавства, технічна механіка. **Одночасно та послідовно вивчаються дисципліни:** основи екології, креслення, інженерна та комп'ютерна графіка, безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист.

Очікувані результати навчання

В результаті вивчення освітнього компонента «Безпека дорожнього руху» здобувачі освіти повинні:

знати: законодавство України про автомобільний транспорт і дорожній рух; Правила дорожнього руху; правила перевезення вантажів; порядок і умови перевезення пасажирів і багажу; призначення, розташування, будову, принцип дії агрегатів, складових одиниць, механізмів і систем автотранспортних засобів категорії «С» та правила їх технічної експлуатації; основи керування автотранспортними засобами; можливі причини дорожньо-транспортних пригод та способи їх попередження; характер впливу природних умов (дощ, туман, ожеледиця та інше) на безпеку руху; несправності, що виникають в процесі експлуатації автотранспортних засобів, способи їх виявлення і усунення; порядок проведення технічного обслуговування; правила безпечного ведення робіт, протипожежної безпеки та санітарії під час технічного обслуговування автотранспортного засобу та при роботі на лінії; особливості користування експлуатаційними матеріалами (паливо, мастила, електроліт та інше); правила зберігання автотранспортних засобів на відкритій стоянці і в гаражі; правила надання першої допомоги потерпілим під час дорожньо-транспортних пригод; правові основи і відповідальність за порушення правил дорожнього руху, правил експлуатації автотранспортного засобу, завдання матеріальної шкоди та шкоди навколишньому середовищу.

уміти: виконувати вимоги правил дорожнього руху, правил перевезень вантажів, пасажирів та багажу; забезпечувати належний технічний стан автотранспортного засобу; керувати спеціальним обладнанням, яке встановлене на цих автотранспортних засобах; перевіряти технічний стан автотранспортного засобу перед виїздом на лінію та після повернення з рейсу; забезпечувати справність обладнання автотранспортного засобу відповідно до вимог стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху і охорони навколишнього середовища; виконувати роботи з щоденного технічного обслуговування автотранспортного засобу; усувати технічні несправності, які виникають під час роботи на лінії і не потребують розбирання головних механізмів; заправляти автотранспортні засоби паливом та іншими експлуатаційними матеріалами; надавати першу медичну допомогу потерпілим під час дорожньо-транспортної пригоди.

Процес вивчення освітнього компонента спрямований на формування наступних **компетентностей**.

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі професійної діяльності в галузі будівництва та цивільної інженерії або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів математичних, природничих та інженерних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Здатність до використання сучасних інформаційних технологій в процесі навчання.

Спеціальні компетентності:

Здатність до оцінювання експлуатаційних, техніко економічних, технологічних, правових, соціальних та екологічних складових організації перевезень та організації дорожнього руху.

Здатність до використання механізмів, пристроїв та іншого інженерного обладнання вулиць і доріг, призначеного для регулювання дорожнього руху, фізичного й психологічного впливу на режим руху транспортних і пішохідних потоків.

Здатність до застосовування правил, що регулюють правила і заходи, обов'язки учасників дорожнього руху, а також технічні вимоги, визначені до транспортних засобів для забезпечення безпеки дорожнього руху.

Здатність організовувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці в галузі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються **програмні результати навчання** відповідно до ОПП:

Аналізувати можливості застосування різноманітних варіантів взаємодії видів транспорту.

Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.

Використовувати теоретичні знання, практичні навички та основні методи і засоби організації дорожнього руху для підвищення ефективності та безпеки функціонування транспортних систем.

Вміти аналізувати та вирішувати небезпечні ситуації на основі сучасних досягнень в сфері охорони праці та цивільного захисту.

Критерії оцінювання результатів навчання (поточне оцінювання)

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	<u>Усна відповідь.</u> Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми. <u>Практична робота.</u> Практичні завдання виконані правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом, та містять аргументовані висновки.
«Добре»	<u>Усна відповідь.</u> Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень освітнього компонента та спроможний

	робити висновки. У відповідях допущені несуттєві неточності і помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу. <u>Практична робота.</u> Практичні завдання виконані правильно, але висновки неповні або містять несуттєві неточності.
«Задовільно»	<u>Усна відповідь.</u> Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу. <u>Практична робота.</u> У практичних завданнях є несуттєві помилки.
«Незадовільно»	<u>Усна відповідь.</u> Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких не відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому не оволодів суттю питань з даної теми, не знає лекційний матеріал. <u>Практична робота.</u> У практичних завданнях грубі помилки або не виконане.

Критерії оцінювання результатів навчання (поточне тестування, залік у формі тестування)

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Правильно виконано 20 завдань з 20
«Добре»	Правильно виконано 19 завдань з 20
«Задовільно»	Правильно виконано 18 завдань з 20
«Незадовільно»	Правильно виконано менше 18 завдань з 20

Критерії оцінювання результатів навчання з медичного забезпечення безпеки дорожнього руху (поточне тестування, залік у формі тестування)

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Правильно виконано 90-100 % завдань
«Добре»	Правильно виконано 75-90 % завдань
«Задовільно»	Правильно виконано 50-75 % завдань
«Незадовільно»	Правильно виконано менше 50 % завдань

Засоби діагностики результатів навчання: усне опитування, стандартизовані тести, залік.

Програма освітнього компонента «Безпека дорожнього руху»

Розділ 1. Правила дорожнього руху.

ВСТУП. Мета, задачі предмета та основний зміст дисципліни, роль та місце їх у системі підготовки фахівця і його діяльності, будова та послідовність вивчення дисципліни, порядок складання іспитів та рекомендації до самостійної роботи.

Тема 1.1. Загальні положення. Основні поняття та терміни

Правила дорожнього руху як правова основа дорожнього руху. Терміни, визначені у Правилах дорожнього руху. Порядок введення обмежень у дорожньому русі, відповідність обмежень вимогам Правил дорожнього руху. Загальні положення, терміни та визначення.

Тема 1.2. Обов'язки та права учасників дорожнього руху

Обов'язки і права пішоходів і велосипедистів. Пішохід, як повноправний учасник дорожнього руху. Обов'язки та права пішоходів. Вікові обмеження та

вимоги до водіїв мопедів, велосипедистів, осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин. Правила користування велосипедною доріжкою.

Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів. Документи, водія механічного транспортного засобу. Обставини, за яких водієві забороняється керувати і передавати іншим особам керування транспортним засобом. Обов'язки і права водіїв транспортних засобів, що рухаються з увімкнутими проблісковими маячками та/або спеціальним звуковим сигналом. Обов'язки водіїв транспортних засобів щодо надання безперешкодного проїзду транспортним засобам оперативних та дорожньо-експлуатаційних служб.

Практична робота № 1 (теми 1.1-1.2).

Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. Формування навичок правильної орієнтації, оцінки ситуації та прогнозування її розвитку. Ознайомлення з діями пішоходів, велосипедистів і водіїв у конкретних умовах дорожнього руху. Виконання комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.

Тема 1.3. Дорожні знаки, дорожня розмітка і дорожнє обладнання.

Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, їх класифікація. Вимоги стандартів щодо встановлення знаків. Вимоги до встановлення дорожніх знаків. Дублюючі, сезонні та тимчасові знаки.

Попереджувальні знаки. Призначення. Загальна ознака попередження. Правила встановлення знаків. Назва та призначення кожного знаку. Дії водія, які наближаються до небезпечної ділянки дороги, позначеної відповідним попереджувальним знаком. Таблички, що застосовуються чи можуть застосовуватися із попереджувальними знаками.

Знаки пріоритету. Призначення, назва кожного знака, місце встановлення, зона дії. Таблички, що застосовуються або можуть застосовуватися зі знаками пріоритету. Дії водіїв у відповідності з вимогами знаків пріоритету. Наслідки порушення вимог Правил дорожнього руху в частині його регулювання попереджувальним знаком.

Заборонні знаки. Призначення. Загальна ознака заборони. Назва, призначення, місце встановлення кожного знаку. Таблички до заборонних знаків. Дії водіїв у відповідності з вимогами заборонних знаків. Наслідки порушення вимог, уведених установленим знаком.

Виключення. Зона дії заборонних знаків.

Наказові знаки. Призначення. Загальна ознака наказових знаків. Назва, призначення та місце встановлення кожного знаку. Таблички до наказових знаків. Дії водіїв у відповідності з вимогами наказових знаків. Наслідки порушення вимог, уведених установленим знаком. Виключення.

Інформаційно-вказівні знаки. Призначення. Загальні ознаки інформаційно-вказівних знаків. Назва кожного знаку, місце встановлення. Таблички до інформаційно-вказівних знаків. Дії водіїв згідно з вимогами кожного знаку, який вводить відповідні режими та порядок руху. Наслідки порушення вимог Правил дорожнього руху в частині його регулювання установленим знаком.

Знаки сервісу. Призначення. Назва, місце встановлення кожного знаку (таблички). Таблички, що застосовуються з дорожніми знаками.

Дорожня розмітка та її значення в загальній системі організації дорожнього руху. Класифікація розмітки.

Горизонтальна розмітка. Призначення горизонтальної розмітки. Колір і умови застосування кожного виду розмітки написи та інші позначення на проїзній частині. Дії водіїв відповідно до вимог горизонтальної розмітки.

Вертикальна розмітка. Призначення вертикальної розмітки. Колір і умови застосування кожного виду розмітки. Дії водіїв відповідно до вимог розмітки.

Дорожнє обладнання. Огородження. Світлове сигнальне обладнання. Попереджувальні світлові прилади та інше обладнання.

Практична робота № 2 (теми 1.1-1.3).

Розгляд типових дорожніх знаків з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. Формування навичок правильної орієнтації, оцінки ситуації та прогнозування її розвитку. Ознайомлення з діями водіїв у конкретних умовах дорожнього руху.

Виконання комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.

Тема 1.4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника

Засоби регулювання дорожнього руху. Значення сигналів світлофора. Обов'язок учасників руху діяти відповідно до сигналів світлофорів.

Типи світлофорів. Їх призначення. Світлофори, що мають сигнали біло-місячного кольору. Реверсивні світлофори. Світлофори, що регулюють рух пішоходів. Регулювання руху трамваїв, а також інших маршрутних транспортних засобів, котрі рухаються по відокремленій смузі. Організація дорожнього руху за допомогою світлофорів.

Регулювання руху за допомогою сигналів регулювальника. Значення сигналів регулювальника для учасників дорожнього руху. Обов'язки учасників руху діяти відповідно сигналів регулювальника.

Практична робота № 3 (теми 1.1-1.4).

Ознайомлення з діями водіїв у конкретних умовах дорожнього руху. Формування вміння керуватися сигналами світлофора та регулювальника.

Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. Формування навичок правильної орієнтації, оцінки ситуації та прогнозування її розвитку. Ознайомлення з діями водіїв у конкретних умовах дорожнього руху.

Виконання комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.

Тема 1.5. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів

Попереджувальні сигнали. Види і призначення попереджувальних сигналів. Правила подачі сигналів світловими показниками або рукою. Випадки, під час яких дозволяється подавання звукових сигналів і сигналів світлом фар. Використання попереджувальних сигналів під час обгону. Включення ближнього світла фар у денний час. Позначення транспортного засобу ближнім світлом фар або протитуманними фарами. Випадки, коли обов'язкове увімкнення аварійної світлової сигналізації. Небезпечні наслідки порушення правил подавання попереджувальних сигналів.

Початок руху, зміна напрямку руху. Обов'язки водіїв перед початком руху, перестроюванням та іншими змінами напрямку руху. Порядок виконання поворотів і розворотів на перехресті. Поворот ліворуч на розворот поза

перехрестям. Правила використання смуг гальмування та розгону. Випадки, в яких забороняється розворот. Обов'язки водіїв у випадках, коли траєкторія руху транспортних засобів перетинається, а черговість руху не установлена. Порядок руху заднім ходом. Небезпечні наслідки порушення правил початку руху і зміни напрямку.

Розташування транспортних засобів на дорозі. Визначення кількості смуг для руху нерейкових транспортних засобів. Вимоги до розташування транспортних засобів на проїзній частині в залежності від кількості смуг для руху, виду транспортного засобу, швидкості руху. Випадки, коли дозволяється рух трамвайними коліями. Повороти на дорогах і рух на дорогах з реверсивним рухом. Рух по тротуарами і пішохідними доріжками. Небезпечні наслідки порушення правил розташування транспортних засобів на проїзній частині.

Швидкість руху, дистанція та інтервал. Фактори і обставини, в залежності від яких водій вирішує, з якою швидкістю має рухатись транспортний засіб, забезпечуючи безпеку руху. Обмеження швидкості руху і умови її збільшення на окремих ділянках: у населених пунктах, поза населеними пунктами у житлових зонах і пішохідних зонах, на автомагістралях і дорогах для автомобілів. Обмеження максимальної швидкості руху: автобусам, за винятком мікроавтобусів, легковим автомобілям і мотоциклам; транспортним засобам, якими керують водії зі стажем до 2 років; вантажним автомобілям, що перевозять людей у кузові; під час буксирування механічних транспортних засобів і причепів вантажними автомобілями і тракторами.

Розпізнавальні знаки обмеження швидкості руху. Умови, під час яких швидкість руху транспортних засобів на окремих ділянках може бути збільшена. Обмеження швидкості руху. Безпечна дистанція та інтервал між транспортними засобами, що рухаються. Вимоги до водіїв тихохідних та великовантажних транспортних засобів. Вимоги до водіїв у разі виникнення перешкоди або небезпеки для руху. Небезпечні наслідки перевищення швидкості руху, та недотримання безпечної дистанції та інтервалу.

Обгін і зустрічний роз'їзд. Обов'язки водія перед початком обгону. Дії водія під час обгону. Умови, під час виконання яких дозволяється обгін. Порядок обгону. Місця, де обгін забороняється. Зустрічний роз'їзд, правила виконання. Зустрічний роз'їзд на вузьких ділянках дороги. Небезпечні наслідки порушення правил зустрічного роз'їзду і обгону.

Вимоги до водіїв, транспортні засоби яких рухаються з малою швидкістю, а обгін їх неможливий.

Зупинка і стоянка транспортних засобів. Загальні правила виконання зупинки і стоянки у населених пунктах і поза населеними пунктами та їх способи. Порядок зупинки та стоянки. Умови, під час яких водій може залишити транспортний засіб на зупинці і стоянці. Стоянка біля тротуару і на тротуарах. Способи постановки транспортного засобу на стоянку. Довготривала стоянка поза населеним пунктом. Місця, де заборонені зупинка та стоянка. Місця, де заборонена стоянка. Вимушена стоянка і вимоги до водія під час вимушеної зупинки і стоянки.

Небезпечні наслідки порушення правил зупинки і стоянки.

Практична робота № 4 (теми 1.1-1.5).

Ознайомлення з діями водіїв у конкретних умовах дорожнього руху. Формування вміння користуватися попереджувальними сигналами, виконання вимог зупинки і стоянки транспортних засобів.

Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. Формування навичок правильної орієнтації, оцінки ситуації та прогнозування її розвитку. Ознайомлення з діями водіїв у конкретних умовах дорожнього руху.

Виконання комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.

Тема 1.6. Проїзд перехресть

Види й ознаки перехресть. Загальні правила руху на перехресті і переходу проїзної частини пішоходами. Перевага трамваю. Випадки, коли забороняється виїжджати на перехрестя.

Проїзд регульованих перехресть. Порядок і черговість руху на регульованих перехрестях. Перевага трамваю. Правила проїзду перехресть, де діють світлофори з додатковими секціями.

Проїзд нерегульованих перехресть. Правила проїзду перехресть, створених рівнозначними і нерівнозначними дорогами. Черговість проїзду, якщо головна дорога змінює напрямок на перехресті. Випадки проїзду перехресть, коли водій не може визначити головну дорогу, а знаків пріоритету немає.

Особливості проїзду перехресть. Випадки, коли забороняється виїжджати на перехрестя. Випадки проїзду перехресть по покажчику стрілки на світлофорі. Особливості проїзду перехресть з організацією кругового руху. Небезпечні наслідки порушень правил проїзду перехресть.

Практична робота № 5 (теми 1.1-1.6).

Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. Формування навичок правильної орієнтації, оцінки ситуації та прогнозування її розвитку. Ознайомлення з діями водіїв у конкретних умовах дорожнього руху при доланні перехресть.

Виконання комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.

Тема 1.7. Маршрутні транспортні засоби. Проїзд пішохідних переходів, зупинок маршрутних транспортних засобів та залізничних переїздів

Переваги маршрутних транспортних засобів. Пішохідні переходи та зупинки транспортних засобів загального користування. Проїзд пішохідних переходів. Зупинки маршрутних транспортних засобів. Види пішохідних переходів і зупинок маршрутного транспорту. Порядок руху через пішохідні переходи і повз зупинки маршрутних транспортних засобів. Переваги маршрутних транспортних засобів. Вимоги до дій водія, який наближається до транспортного засобу з розпізнавальним знаком “ДІТИ”, що зупинився з увімкнутою аварійною сигналізацією. Небезпечні наслідки порушення правил руху через пішохідні переходи і повз зупинки маршрутних транспортних засобів.

Рух через залізничні переїзди. Різновидності залізничних переїздів. Обладнання залізничних переїздів. Вимоги правил безпеки і порядок руху транспортних засобів через залізничний переїзд. Правила зупинки перед залізничним переїздом. Випадки, коли забороняється рухатися через залізничний переїзд. Визначення кількості смуг для руху через залізничний переїзд.

Дії водія під час вимушеної зупинки на переїзді. Порядок руху через залізничний переїзд сільськогосподарських, дорожніх, будівельних та інших машин і механізмів. Небезпечні наслідки порушення правил руху через залізничний переїзд.

Практична робота № 6 (теми 1.1-1.7).

Ознайомлення з діями водіїв у конкретних умовах дорожнього руху. Формування вміння керуватися знаками і дорожньою розміткою, сигналами світлофора та регулювальника, правильно застосовувати попереджувальні сигнали. Вивчити вимоги правил безпеки і порядок руху транспортних засобів через залізничний переїзд.

Виконання комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.

Тема 1.8. Особливі умови руху та забезпечення безпеки руху в особливих умовах

Рух по автомагістралях і дорогах для автомобілів. Автомагістралі і дороги для автомобілів, їх основні ознаки. Транспортні розв'язки на автомагістралях і дорогах для автомобілів. Вимоги правил дорожнього руху щодо руху на автомагістралях і дорогах для автомобілів. Заборони, які діють на автомагістралях. Обов'язки водія під час вимушеної зупинки на проїзній частині автомагістралі або на узбіччі.

Рух у житловій та пішохідній зонах. Переваги пішоходів під час руху в житловій зоні. Особливості вимог правил до водіїв під час користування дорогами в житловій зоні. Пріоритет транспортних засобів загального користування. Перетин трамвайних шляхів поза перехрестям. Правила поведінки водія під час початку руху транспорту загального користування від зупинки. Небезпечні наслідки порушення вимог правил руху у житловій зоні по автомагістралях і дорогах для автомобілів, по гірських дорогах і на крутих спусках.

Буксирування транспортних засобів. Способи буксирування транспортних засобів. Умови і порядок буксирування механічних транспортних засобів на гнучкому і жорсткому зчепленні та методом часткового навантаження. Випадки, коли буксирування забороняється. Перевезення людей під час буксирування транспортних засобів.

Користування зовнішніми світловими приладами. Особливості руху транспортних засобів в умовах недостатньої видимості, а також у тунелях.

Правила користування ближнім і дальнім світлом фар, габаритними і стоянковими вогнями. Дії водія при осліпленні. Дії водія під час вимушеної зупинки і стоянці на неосвітлених ділянках доріг. Правила користування протитуманними фарами і ліхтарями, фарею-прожектором і фарею-шукачем, розпізнавальним знаком автопоїзд. Небезпечні наслідки порушення правил користування зовнішніми світловими приладами.

Рух транспортних засобів у колонах. Загальні вимоги до організації руху транспортних засобів у колоні. Позначення транспортних засобів, що рухаються у колоні. Розташування транспортних засобів колони на проїзній частині. Швидкість руху колони. Вимоги до водіїв транспортних засобів колони та іншого транспорту. Правила руху колони у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості.

Тема 1.9. Вимоги до технічного стану та обладнанню транспортних засобів.

Загальні вимоги до технічного стану транспортних засобів. Вимоги щодо технічного стану за Правилами дорожнього руху. Несправності, при яких рух транспортних засобів обмежений.

Умови, під час яких експлуатація транспортних засобів забороняється. Вимоги до технічного стану гальмової системи, рульового керування, зовнішніх світлових приладів, коліс і шин, двигуна, інших елементів конструкції транспортних засобів.

Правила, що визначають наслідки порушення до вимог технічного стану.

Місце знаходження у транспортних засобах медичної аптечки, вогнегасника, знака аварійної зупинки.

Несправності, при яких водій повинен вжити заходів до їх усунення, а якщо це зробити неможливо - рухатися до місця стоянки або ремонту. Несправності, при яких подальший рух транспортних засобів заборонено.

Небезпечні наслідки порушення вимог до технічного стану та обладнання транспортних засобів.

Окремі питання дорожнього руху, що потребують узгодження з Національною поліцією.

Розділ 2. Основи безпеки дорожнього руху.

Тема 2.1. Основи безпечного керування автомобілем

Органи керування автомобілем та користування ним. Робоче місце водія. Основні органи керування, їх розміщення. Правильна посадка водія в автомобілі, регулювання сидіння, ременів безпеки, дзеркал заднього виду. Положення рук на рульовому колесі і ніг на педалях.

Запуск, прогрівання і зупинка двигуна. Огляд і оцінка дорожніх обставин перед початком руху. Користування попереджувальними сигналами.

Послідовність дій органами керування на початку руху, при збільшенні швидкості, гальмуванні. Переключення передач у висхідному і низхідному порядку і включення заднього ходу.

Прийоми керування рульовим колесом під час зміни напрямку руху двома руками, по черзі правою і лівою з перехопленням. Техніка керування однією рукою. Аналіз типових помилок водія під час зміни напрямку руху. Водіння автомобіля в прямому напрямку.

Поняття про динамічні габарити автомобіля. Керування автомобілем в обмежених проїздах. Повороти праворуч, ліворуч і розвороти в обмежених проїздах. Рух через габаритні ворота, розвороти з використанням заднього ходу, рух заднім ходом, маневрування під час виконання зупинки і стоянки.

Керування автомобілем у транспортному потоці.

Розміщення автомобіля на проїзній частині: визначення кількості смуг руху, вибір смуги руху, особливості руху автомобіля по різних смугам. Вибір і витримування безпечної швидкості руху. Рух за автомобілем – лідером. Вибір безпечної дистанції та інтервалу між транспортними засобами. Вибір швидкості руху у потоці.

Оцінка і прогнозування дорожньо-транспортних ситуацій. Аналіз типових дорожньо-транспортних пригод.

Тема 2.2. Безпека дорожнього руху

Експлуатаційні властивості автомобіля та його керуваність. Поняття про конструктивну безпеку автомобіля. Швидкість і прискорення. Сили тяги.

Керуваність автомобіля. Вплив конструкції та технічного стану шин на керуваність автомобіля. Особливості керування автомобілем з передніми ведучими колесами.

Пасивна безпека автомобіля. Ремені безпеки.

Дорожні умови та їх вплив на керуваність автомобіля. Вплив дорожніх умов на водіння автомобіля. Особливості руху в тумані і на дорогах. Користування дорогами в осінньо-зимовий і весняний періоди. Користування зимовими дорогами.

Тема 2.3. Основи психофізіології праці та поведінки водія

Індивідуальні якості водія: відчуття і сприймання, сенсорні і розумові навички в оцінці і прогнозуванні дорожньо-транспортних ситуацій (пригод).

Оцінка часу, відстані і швидкості руху. Час реакції водія.

Характеристика відчуття: зорового, слухового, дотикового, вестибулярного, світлова чутливість.

Зір і його характеристика. Гострота зору. Поле зору. Окомір. Адаптація (відновлення зору) при раптовому переході від світла до темряви і навпаки. Осліплення. Зміна поля зору від швидкості руху і густини транспортного потоку. Зорові ілюзії, помилки в оцінці дорожніх обставин. Дія алкоголю, наркотиків, нікотину і медикаментів на надійність водія.

Вплив майстерності, освіти, стажу роботи і віку на надійність водія. Дисциплінованість, емоційна стійкість, витривалість, самовладання. Рухові, сенсорні і розумові навички водія та методи їх удосконалення. Працездатність, втомлюваність, тривалість та інтенсивність фізичних і психофізіологічних навантажень.

Шляхи підвищення працездатності водіїв, збереження їх здоров'я для забезпечення безпеки руху. Організація харчування та відпочинку водіїв. Вимоги до робочого місця водія, мікроклімат кабіни.

Розділ 3. Медична підготовка

Тема 3.1. Загальні положення.

Дорожньо-транспортний травматизм. Види травм.

Принципи організації медичної допомоги потерпілим. Надання першої медичної допомоги потерпілому в залежності від виду і характеру травми, нещасного випадку.

Перша медична допомога при ДТП. Самодопомога, взаємодопомога та свідком ДТП. Найпростіші методи надання першої допомоги в різних випадках: діставання пораненого з автомобіля; гасіння палаючого одягу; тимчасова зупинка зовнішньої кровотечі; накладання асептичної пов'язки на рану, оклюзійної пов'язки при відкритому пневмотораксі; усунення асфіксії (слиз, кров, чужорідні тіла, блювотні маси), введення повітропроводу; знеболення для профілактики шоку. Проведення іммобілізації табельними і підручними засобами. Проведення реанімаційних заходів при клінічній смерті. Зігрівання поранених та травмованих. Організація термінової доставки потерпілого в лікувальний заклад.

Медична аптечка для автомобіля.

Тема 3.2. Основи анатомії та фізіології людини.

Організм людини. Органи дихання, серцево-судинна система, їх функції. Опорно-руховий апарат. М'язи і зв'язки.

Форма і будова людського організму та його складові органи та системи. Зовнішні форми людського тіла, окремих його частин, органів макро і мікро будова. Зв'язок будови органа з його функцією. Пізнання структури цілісного організму, який знаходиться в єдності з оточуючим середовищем.

Фізіологія – наука, яка вивчає об'єктивні закономірності функцій організму людини та його структур (систем, органів, тканин, клітин) у їх єдності та взаємодії організму з зовнішнім середовищем. Фізіологія як наукова основа медицини про функції організму, шляхи збереження здоров'я і працездатності.

Тема 3.3. Стан, небезпечний для життя людини.

Кровотеча, її види та ознаки. Види зовнішньої кровотечі: артеріальна, венозна і капілярна. Тимчасова зупинка зовнішньої кровотечі, п'ять основних методів: притискання пальцем крупних артерій в місцях проекції їх на шкіру; накладання тугої пов'язки; накладання кровоспинного джгута; максимальне згинання кінцівки в розміщеному вище суглоба та фіксація ременем, косинкою і ін. (при відсутності переломів кісток).

Ранова інфекція, асептика та антисептика. Порушення цілісності шкірних покривів або слизових оболонок. Супроводження ран болем, зовнішньою або внутрішньою кровотечею, зінянням країв, пошкодженням внутрішніх органів, нерідко і переломами кісток. Наслідки поранення: кровотеча, шок, розвиток інфекційних ускладнень (нагноєння рани, газова гангрена, правець, сепсис) і інші. Перша медична допомога при пораненнях: зупинка зовнішньої кровотечі; попередження вторинного забруднення рани; іммобілізація (знерухомлення) кінцівки при пошкодженні кісток; обезболювання (профілактика шоку); укриття від вторинного ураження і зігрівання поранених; профілактика (попередження) інфекційних ускладнень рани.

Зупинка серця, сонячний і тепловий удари, отруєння.

Зупинка серця: причини, ознаки. Реанімаційні заходи при гострій зупинці кровообігу (клінічній смерті). Основні ознаки клінічної смерті. Реанімація (АВС).

Сонячний і тепловий удари, їх ознаки, перша допомога.

Тема 3.4. Перша долікарняна допомога людині у ДТП.

Збиті місця, розтягнення зв'язок, переломи.

Збиті місця, розтягнення зв'язок та вивихи: ознаки, ускладнення, перша допомога.

Переломи: види та ознаки, ускладнення при переломах. Надання першої допомоги при переломах кісток кінцівок, щелепи, ключиць, ребер, хребта та кісток таза. Правила накладання шин. Порядок невідкладної допомоги при відкритих переломах.

Травма грудей і живота: види та ознаки, перша допомога. Пневмоторакс. Накладання перев'язувального пакету індивідуального (ППІ) при пневмотораксі.

Травми грудей, живота та зупинка дихання.

Зупинка дихання. Техніка і способи штучного відновлення дихання. Визначення відсутності дихання візуально за екскурсіями грудної клітки, або прикладенням долоні до грудей і живота. Визначення відсутності серцебиття щільним прикладенням вуха або долоні до ділянки серця, відсутністю пульсу на

сонній чи променевої артерії, відсутністю реакції зіниць на світло ліхтариком чи долонями.

Непритомність: ознаки, перша допомога.

Опіки теплові та хімічні. Ступені опіків та відмінності першої допомоги при них. Ураження електричним струмом, блискавкою. „Знаки” струму – вхідні і вихідні), „несправжня смерть”, перша допомога при ураженні струмом.

Надання першої допомоги потопаючим. Алгоритм дій. Методи витягання з води, видалення води та сторонніх предметів з ротової порожнини. Проведення реанімаційних дій при зупинці серця та дихання.

Замерзання та обмороження. Ступені та відмінності надання першої допомоги при замерзанні, обмороженні.

Тема 3.5. Послідовність у поданні допомоги потерпілим у ДТП.

Перенесення та транспортування потерпілих.

Правила і засоби перенесення потерпілого. Правила і способи транспортування потерпілих, вивільнення із транспортного засобу.

Наслідки вживання алкоголю та наркотичних речовин.

Дія алкоголю та наркотиків на працездатність водія.

Небезпечні наслідки вживання алкоголю, наркотиків і ліків, що негативно впливають на стан людини.

Отруєння чадним газом, його ознаки та перша допомога.

Отруєння газами, етиловим бензином, антифризом та перша допомога.

Перша допомога при укусах отруйних тварин та комах.

Практичне заняття № 7. Техніки надання допомоги потерпілим.

Техніки зупинки кровотечі. Алгоритм дій. Вміння застосовувати знання на практиці при невідкладних станах. Правила накладання пов'язок на різні частини тіла при їх ушкодженні, надання першої допомоги.

Техніки надання допомоги при ДТП: алгоритм дій надання допомоги при ДТП.

Практичне заняття № 8. Транспортування потерпілих. Підсумкове заняття.

Порядок транспортування потерпілих з переломами кісток. Алгоритм дій.

Порядок транспортування потерпілих з іншими видами ушкоджень та отруєнні.

Теми лекційних занять

№ з/п	Номер і назва теми	Кільк. годин
	Розділ 1. Правила дорожнього руху	18
1	Вступ. Тема 1.1. Загальні положення. Основні поняття та терміни.	2
2	Тема 1.2. Обов'язки та права учасників дорожнього руху	2
3	Тема 1.3. Дорожні знаки, дорожня розмітка і дорожнє обладнання	2
4	Тема 1.4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	2
5	Тема 1.5. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів	2
6	Тема 1.6. Проїзд перехресть	2

7	Тема 1.7. Маршрутні транспортні засоби. Проїзд пішохідних переходів, зупинок маршрутних транспортних засобів та залізничних переїздів	2
8	Тема 1.8. Особливі умови руху та забезпечення безпеки руху в особливих умовах	2
9	Тема 1.9. Вимоги до технічного стану та обладнанню транспортних засобів	2
	Розділ 2. Основи безпеки дорожнього руху	6
10	Тема 2.1. Основи безпечного керування автомобілем	2
11	Тема 2.2. Безпека дорожнього руху	2
12	Тема 2.3. Основи психофізіології праці та поведінки водія	2
	Розділ 3. Медична підготовка	12
13	Тема 3.1. Загальні положення.	2
14	Тема 3.2. Основи анатомії та фізіології людини.	2
15	Тема 3.3. Стан, небезпечний для життя людини.	4
16	Тема 3.4. Перша долікарняна допомога людині у ДТП.	2
17	Тема 3.5. Послідовність у поданні допомоги потерпілим у ДТП.	2
	РАЗОМ:	36

Теми практичних занять

№ з/п	Номери практичних робіт і тем	Кільк. годин
1	Практична робота № 1 (тема 1.1)	2
2	Практична робота № 2 (теми 1.1-1.2)	2
3	Практична робота № 3 (теми 1.1-1.3)	2
4	Практична робота № 4 (теми 1.1-1.4)	2
5	Практична робота № 5 (теми 1.1-1.5)	2
6	Практична робота № 6 (теми 1.1-1.6)	2
7	Практична робота № 7 (теми 1.1-1.7)	2
8	Практична робота № 8 (теми 1.1-1.8)	2
	РАЗОМ:	16

Самостійна робота

№ з/п	Номер і назва теми	Кільк. годин
	Розділ 1. Правила дорожнього руху	28
1	Вступ. Тема 1.1. Загальні положення. Основні поняття та терміни.	2
2	Тема 1.2. Обов'язки та права учасників дорожнього руху	4
3	Тема 1.3. Дорожні знаки, дорожня розмітка і дорожнє обладнання	4
4	Тема 1.4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	2
5	Тема 1.5. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів	4
6	Тема 1.6. Проїзд перехресть	4
7	Тема 1.7. Маршрутні транспортні засоби. Проїзд пішохідних переходів, зупинок маршрутних транспортних засобів та залізничних переїздів	4

8	Тема 1.8. Особливі умови руху та забезпечення безпеки руху в особливих умовах	2
9	ТЕМА 1.9. Вимоги до технічного стану та обладнанню транспортних засобів.	2
	Розділ 2. Основи безпеки дорожнього руху	10
	Тема 2.1. Основи безпечного керування автомобілем	4
	Тема 2.2. Безпека дорожнього руху	4
	Тема 2.3. Основи психофізіології праці та поведінки водія	2
	РАЗОМ:	38

Тематичний план

№ п/п	Назва розділу. Тема та питання заняття.	Кількість годин				Навчально-методична література	Засоби діагностики
		всього го	у тому числі		самост		
			лекцій	практ			
	Розділ 1. Правила дорожнього руху	54	18	12	28		
	ТЕМА 1.1. ВСТУП. Загальні положення. Основні поняття та терміни.	2	2		2		
1	Заняття 1. Загальні положення. Основні поняття та терміни. 1. ВСТУП. Мета, задачі предмета та основний зміст дисципліни, роль та місце їх у системі підготовки фахівця і його діяльності. 2. Закон України “Про дорожній рух”. Правила дорожнього руху та їх значення в забезпеченні порядку і безпеки дорожнього руху. 3. Загальні положення, терміни та визначення.	2	2		2	[4] ст. 3-10 [5] ст. 3-8 [13] ст. 3-16	Усне опитування
	ТЕМА 1.2. Обов’язки та права учасників дорожнього руху	8	2	2	4		
2	Заняття 1. Обов’язки та права пішоходів і велосипедистів, водіїв механічних транспортних засобів. 1. Пішохід, як повноправний учасник дорожнього руху. Обов’язки та права пішоходів. 2. Обов’язки та права велосипедистів. 3. Документи, водія механічного транспортного засобу, його права і обов’язки. 4. Права і обов’язки водіїв транспортних засобів обладнаних спеціальними сигналами.	4	2		2	[1] ст. 3-10 [4] ст. 5-12 [13] ст. 16-21 ст. 24-30	Усне опитування
3	Практична робота № 1 (теми 1.1-1.2) 1. Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. 2. Рішення комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.	4		2	2	[13] ст. відповідно теми	Тестування
	ТЕМА 1.3. Дорожні знаки, дорожня розмітка і дорожнє обладнання.	8	2	2	4		
4	Заняття 1. Дорожні знаки. Основні вимоги до них. 1. Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, їх класифікація. 2. Попереджувальні знаки, знаки пріоритету їх призначення, правила встановлення та зона дії. 3. Заборонні, наказові знаки їх призначення, правила встановлення та зона дії. 4. Інформаційно-вказівні знаки і знаки сервісу їх призначення та загальні ознаки. 5. Дорожня розмітка та її значення для безпеки дорожнього руху.	4	2		2	[13] ст.77-83 ст.98-102 [15] ст.3-18	Усне опитування
5	Практична робота № 2 (теми 1.1-1.3)	4		2	2	[13] ст. відповідно теми	Тестування

	1. Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. 2. Рішення комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.						
	ТЕМА 1.4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	6	2	2	2		
6	Заняття 1. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника. 1. Засоби регулювання дорожнього руху. 2. Типи світлофорів. Їх призначення. Організація дорожнього руху за допомогою світлофорів. 3. Регулювання руху за допомогою сигналів регулювальника. Значення сигналів регулювальника для учасників дорожнього руху.	4	2		2	[13] ст.34-37	Усне опитування
7	Практична робота № 3 (теми 1.1-1.4). 1. Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. 2. Рішення комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.	2		2		[13] ст. відповідно теми	Тестування
	ТЕМА 1.5. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів	8	2	2	4		
8	Заняття 1. Попереджувальні сигнали. Початок руху і зміна його напрямку. 1. Види і призначення попереджувальних сигналів. 2. Початок руху, зміна його напрямку. 3. Швидкість руху, дистанція та інтервал, обгін, зустрічний роз'їзд. 4. Зупинка і стоянка транспортних засобів.	4	2		2	[2] ст. 10-16 [13] ст.39-53	Усне опитування
9	Практична робота № 4 (теми 1.1-1.5) 1. Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. 2. Виконання комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.	4		2	2	[13] ст. відповідно теми	Тестування
	ТЕМА 1.6. Проїзд перехресть	8	2	2	4		
10	Заняття 1. Види й ознаки перехресть. Проїзд перехресть. 1. Загальні правила руху на перехрестях і пішохідних переходах. 2. Регульовані перехрестя. Порядок і черговість руху на регульованих перехрестях. 3. Нерегульовані перехрестя. Проїзд перехресть нерівнозначних та рівнозначних доріг. 4. Перевага трамваю на перехрестях.	4	2		2	[4] ст. 5-10 [5] ст. 6-9 [13] ст.53-54	Усне опитування
11	Практична робота № 5 (теми 1.1-1.6) 1. Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. 2. Виконання комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.	4		2	2	[13] ст. відповідно теми	Тестування
	ТЕМА 1.7. Маршрутні транспортні засоби. Проїзд пішохідних переходів, зупинок маршрутних транспортних засобів та залізничних переїздів.	8	2	2	4		
12	Заняття 1. Переваги маршрутних транспортних засобів. Проїзд пішохідних переходів і зупинок транспортних засобів загального користування. 1. Переваги маршрутних транспортних засобів. 2. Проїзд пішохідних переходів і зупинок маршрутних транспортних засобів.	4	2		2	[6] ст. 9-12 [10] ст. 6-9 [13] ст.60-61	Усне опитування

	3. Рух через залізничні переїзди.						
13	Практична робота № 6 (теми 1.1-1.7) 1. Розгляд типових дорожньо-транспортних ситуацій з використанням технічних засобів, макетів, стендів і програмованих навчальних матеріалів. 2. Виконання комплексних завдань з програмованого навчального матеріалу.	4		2	2	[13] ст. відповідно теми	Тестування
	ТЕМА 1.8. Особливі умови руху та забезпечення безпеки руху в особливих умовах.	4	2		2		
14	Заняття 1. Особливі умови руху. 1. Рух по автомагістралях і дорогах для автомобілів. 2. Дії водія на території жилої та пішохідної зони. 3. Буксирування транспортних засобів. 4. Користування зовнішніми світловими приладами. 5. Рух транспортних засобів у колонах.	4	2		2	[6] ст. 4-8 [13] ст.67-69	Усне опитування
	ТЕМА 1.9. Вимоги до технічного стану та обладнанню транспортних засобів.	4	2		2		
15	Заняття 1. Вимоги до технічного стану та обладнанню транспортних засобів. 1. Загальні вимоги до технічного стану транспортних засобів. 1. Несправності, при яких рух транспортних засобів обмежений. 2. Неполадки, при яких забороняється експлуатація транспортних засобів. 3. Неполадки транспортних засобів, при яких заборонено рух.	4	2		2	[8] ст.3-10 [13] ст.73-74	Усне опитування
	Розділ 2. Основи безпеки дорожнього руху	16	6		10		
	ТЕМА 2.1. Основи безпечного керування автомобілем.	6	2		4		
16	Заняття 1. Органи керування автомобілем та користування ними. 1. Робоче місце водія 2. Порядок запуску, прогрівання і зупинки двигуна. 3. Прийоми керування рульовим колесом.	6	2		4	[14] ст.23-24	Усне опитування тестування
	ТЕМА 2.2. Безпека дорожнього руху.	6	2		4		
18	Заняття 1. Експлуатаційні властивості автомобіля. 1. Поняття про конструктивну безпеку автомобіля. 2. Швидкість і прискорення. Сили тяги. 3. Вплив конструкції та технічного стану шин на керованість автомобіля. 4. Особливості керування автомобілем з передніми ведучими колесами.	6	2		4	[14] ст.10-12	Усне опитування тестування
	ТЕМА 2.3. Основи психофізіології праці та поведінки водія	4	2		2		
20	Заняття 1. Індивідуальні якості водія. Підсумкове заняття. 1. Відчуття і сприйняття. Сенсорні і розумові навички в прогнозуванні розвитку дорожньо-транспортної ситуації. 2. Вплив майстерності, освіти, стажу роботи і віку на надійність водія. 3. Дисциплінованість водія, його емоційна стійкість і витривалість. Організація харчування і відпочинку водіїв.	4	2		2	[16] ст.12-14	Усне опитування тестування
	Розділ 3. Медична підготовка	16	12	4			
	ТЕМА 3.1. Загальні положення.	2	2				
21	Заняття 1. Загальні положення. 1. Дорожньо-транспортний травматизм.	2	2			[12] ст. 3-7	Усне опитування

	2. Принципи організації медичної допомоги потерпілим. 3. Медична аптечка для автомобіля.						
	Тема 3.2. Основи анатомії та фізіології людини.	2	2				
22	Заняття 1. Основи анатомії та фізіології людини. 1. Організм людини. Органи дихання, серцево-судинна система, їх функції. 2. Опорно-руховий апарат. М'язи і зв'язки.	2	2			[12] ст. 7-10	Усне опитування
	Тема 3.3. Стан, небезпечний для життя людини.	4	4				
23	Заняття 1. Кровотеча, її види та ознаки. 1. Кровотеча, її види та ознаки. 2. Ранова інфекція, асептика та антисептика.	2	2			[12] ст.17-19	Усне опитування
24	Заняття 2. Зупинка серця, сонячний і тепловий удари, отруєння. 1. Зупинка серця: причини, ознаки. 2. Сонячний і тепловий удари, їх ознаки.	2	2			[12] ст.27-29	Тестування
	Тема 3.4. Перша долікарняна допомога людині у ДТП.	2	2				
25	Заняття 1. Збиті місця, розтягнення зв'язок, переломи. Травми грудей, живота та зупинка дихання. 1. Збиті місця, розтягнення зв'язок та вивихи: ознаки, ускладнення, перша допомога. 2. Переломи: види та ознаки, ускладнення при переломах. Надання першої допомоги при переломах. 3. Травма грудей і живота: види та ознаки. 4. Зупинка дихання. Техніка і способи штучного відновлення дихання. Перша допомога потопаючим. 5. Опіки теплові та хімічні, обмороження. Ураження електричним струмом. Надання першої медичної допомоги.	2	2			[12] ст.37-40	Усне опитування
	Тема 3.5. Послідовність у поданні допомоги потерпілим у ДТП.	6	2	4			
26	Заняття 1. Наслідки вживання алкоголю та наркотичних речовин. 1. Дія алкоголю та наркотиків на працездатність водія. 2. Небезпечні наслідки вживання алкоголю, наркотиків і ліків, що негативно впливають на стан людини. 3. Отруєння газами, етиловим бензином, антифризом, чадним газом. 4. Перша допомога при укусах отруйних тварин та комах.	2	2			[12] ст.50-53	Тестування
27	Практичне заняття № 7. Техніки надання допомоги потерпілим. 1. Техніки зупинки кровотечі. Алгоритм дій 2. Накладання пов'язок на різні частини тіла при їх ушкодженні, надання першої допомоги. 3. Техніки надання допомоги у ДТП: алгоритм дій надання допомоги при ДТП.	2		2		[12] ст.7 -53	Усне опитування
28	Практичне заняття № 8. Транспортування потерпілих. 1. Правила і способи транспортування потерпілих, вивільнення із транспортного засобу. 2. Порядок транспортування потерпілих з переломами кісток. Алгоритм дій. 3. Порядок транспортування потерпілих з іншими видами ушкоджень та отруєння. Підсумкове заняття.	2		2		[12] ст.7-53	Усне опитування
	Всього	90	52		38		
			36	16			

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль: усне опитування (фронтальне, групове, індивідуальне, комбіноване); контроль за ефективністю самостійної роботи (виконання тестів, підготовка творчо-аналітичних завдань).

Періодичний контроль: тематичні тестові програмовані завдання.

Підсумковий (семестровий) контроль: диференційований залік.

Семестровий контроль у формі диференційованого заліку проводиться за результатами поточного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліків оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

Навчальна дисципліна передбачає використання комп'ютерної техніки з доступом до Інтернету.

Рекомендовані джерела інформації

Базова література:

1. ДСТУ 8752:2017 Безпека дорожнього руху, проєкт організації дорожнього руху, правила розроблення, побудови, оформлення. Вимоги до змісту. Київ ДП «Укр НДНЦ» 2019.
2. ДСТУ 8749:2017 Безпека дорожнього руху. Огородження та організація дорожнього руху в місцях проведення дорожніх робіт
3. ДСТУ 3849:20__ Дорожній транспорт, кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи та спеціальні сигнали оперативних, спеціалізованих та спеціальних транспортних засобів, загальні вимоги (Проєкт, перша редакція) Київ ДП «Укр НДНЦ»
4. Закон України «Про дорожній рух». Документ 3353-ХІІ, чинний, поточна редакція — Редакція від 12.09.2025.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 р. №1306 «Про Правила дорожнього руху». (Редакція станом на 03.04.2025).
6. Постанова від 26 квітня 2024 р. № 457 Київ: «Про внесення змін до Правил проїзду великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами».
7. Зміни до постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та допуску водіїв до керування транспортними засобами №1218 від 10.11.2023 р.
8. Довідкова інформація від 17.03.2021, «Відповідальність за порушення правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 07.09.1998 р. № 1388 «Про затвердження Правил державної реєстрації і обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів і мотоколясок» (зі змінами).
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.02.2000 р. № 291 «Про упорядкування використання спеціальних світлових і звукових сигнальних пристроїв і номерних знаків транспортних засобів».
11. В. Ю. Шмельов Основи керування автомобілем та безпека дорожнього руху: Навч. посібник: для ВНЗ – К.: ВІКНУ, 2011 – 368 с.

12. Ю.О.Тимовська, В.Б. Нестеренко, О.А. Тимовський Медичне забезпечення безпеки дорожнього руху. Навчальний посібник. – К.:Основа, 2008. – 167 с.
13. Правила дорожнього руху: Офіційне видання. – К.А.С.К., 2021. – 64 с.: іл.
14. Клочанов Н.І. Безпечне керування автомобілем – К.: Фенікс 2003 – 373 с.
15. Міністерство внутрішніх справ України Науково-дослідний центр з безпеки дорожнього руху «Методичні рекомендації по застосуванню дорожніх знаків, дорожньої розмітки та маршрутному орієнтуванню» Київ 2004.
16. Виходець О. М., Кизилова Е. О., Слоб'як З. Ю. Культура та етика водіння: Підруч. для учнів проф.-техн.навч. закл. — К.: Пед. преса, 2008. — 320 с.

Допоміжна література:

1. Коментарії до Правил дорожнього руху України – 2022. 8-е вид., перероблене і доповнене, під ред. В.А. Караваєва. – Х. «Світлофор»., 2022. – 335 с.: іл.
2. Дорожньо-транспортні пригоди. Критерії оцінювання дій водія / Авт.-уклад. С.О. Шевцов, К.В. Дубонос. – Х.: Факт, 2003. – 176 с.: іл.
3. Кисликов В.Ф., Лущик В.В. Будова й експлуатація автомобілів: Підручник. – к.: Либідь, 2000. – 400 с.
4. Орехов В.К. Енциклопедія водія. Сімферопіль: «Інфолекс», 2005. – 416 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.infocar.com.ua/>

<https://ips.ligazakon.net/document/SH000381>

<https://xn--h1afceeb4a.xn--j1amh/pdd/onlayn-pdr-ukrayini-ukrayinskoyu-movoyu>

<https://xn--h1afceeb4a.xn--j1amh/vozhdenie-avto/>

<https://green-way.com.ua/uk/dovidniki/pidruchnyk-z-vodinnja>

https://zadk.zt.ua/sites/default/files/redaguvati-maket-dlya-publichna-informaciya/pro-ocinyuv-navch-dosyagn-studentiv_0.pdf

<https://zadk.zt.ua/sites/default/files/redaguvati-maket-dlya-publichna-informaciya/polozhennya-pro-dobrochesnistzhadk20200.pdf>